

**УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

23 грудня 2015 року колегія суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду Київської області в складі:

головуючого судді: Приходька К.П.,
суддів: Верланова С.М., Голуб С.А.,
при секретарі: Дрозд Р.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві цивільну справу за апеляційною скаргою Публічного акціонерного товариства «Банк Національний Кредит» на рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 23 вересня 2015 року у справі за позовом Троценка Дениса Петровича до Публічного акціонерного товариства «Банк Національний Кредит» про захист прав споживачів та повернення коштів з поточного банківського рахунку,-

встановила:

у серпні 2015 року Троценко Д.П. звернувся до суду з вищезазначеним позовом, мотивуючи свої вимоги тим, що 18 жовтня 2011 року між Троценком Д.П. та ПАТ «Банк Національний Кредит» в особі його Бориспільського відділення – було укладено договір про надання зарплатної платіжної картки та виконання розрахунків за операціями з картками.

Відповідно до даного договору банк зобов'язувався надати позивачеві банківські послуги у формі відкриття рахунку, надання йому розрахункової картки з ПІН-кодом та за його дорученням списувати з Троценкового Д.П. рахунку грошові кошти та здійснювати інші банківські операції.

Основне призначення виданої позивачеві відповідачем розрахункової картки – перерахування та отримання заробітної плати з ТОВ «Гарантія», де саме і працює позивач.

Між ТОВ «Гарантія» та ПАТ «Банк Національний Банк» є відповідний договір про перерахування заробітної плати своїх працівників.

Свої обов'язки споживача позивач весь час виконував сумлінно і жодного разу їх не порушував.

Відповідач всупереч вимогам договору та чинного законодавства України з червня 2015 року припинив видачу Троценку Д.П. заробітної плати, чим залишив позивача та його сім'ю без засобів існування.

На вимогу позивача від 26.06.2015 року про видачу всіх належних йому коштів та закриття його рахунку відповідач повідомив, що тимчасова адміністрація, яка на той час діяла в банку, не здійснювала задоволення вимог вкладників та інших кредиторів банку. При цьому відповідач визнав, що ці обмеження не поширюються на договори банківського рахунку, який позивач уклав з відповідачем. Такі дії відповідача порушують не тільки умови договору, але й майнові права позивача.

Згідно з витягом по картковому рахунку відповідач зобов'язаний повернути позивачеві 2 281,75 грн., але відмовляється виконувати це зобов'язання.

Незаконні дії відповідача змусили позивача та його членів сім'ї відмовитися від своїх звичних потреб, обмежити себе в поїздках до родичів та на відпочинок, викликали сімейні скандали та погіршили стосунки з родичами, а також мали інші негативні наслідки. Спричинену йому незаконними діями відповідача моральну шкоду позивач оцінив в 2000 грн., врахувавши при цьому глибину та тривалість моральних страждань.

Троценко Д.П. просив суд, стягнути з ПАТ «Банк Національний Кредит» на його користь: - заробітну плату в сумі 2 281,75 грн.; - моральну шкоду в розмірі 2 000 грн.; витрати на правову допомогу в сумі – 1 000 грн., а всього 5 281,75 грн. Також просив, припинити правовідношення між позивачем та відповідачем за договором про надання заробітної картки та виконання розрахунків за операціями з картками від 18 жовтня 2011 року ZP_STD-161.

Рішенням Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 23 вересня 2015 року позов задоволено частково.

Стягнуто з ПАТ «Банк Національний Кредит» на користь Троценка Дениса Петровича, судові витрати на правову допомогу в розмірі 1000 грн.

Припинено правовідношення між Троценком Денисом Петровичем та ПАТ «Банк Національний Кредит» за договором про надання заробітної платіжної картки на виконання розрахунків за операціями з картками від 18 жовтня 2011 року №ZP_STD-161.

В задоволенні іншої частини позовних вимог відмовлено.

Не погоджуючись з рішенням суду першої інстанції ПАТ «Банк Національний Кредит» подало апеляційну скаргу, посилаючись на те, що рішення ухвалене з порушенням норм процесуального та матеріального права.

ПАТ «Банк Національний Кредит» просило рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 23.09.2015 року скасувати і ухвалити нове рішення про відмову у задоволенні позову.

В обґрунтування доводів апеляційної скарги посилається на те, що своїм листом вих. №39-3-01/196 від 13 липня 2015 року відповідач повідомив про запровадження тимчасової адміністрації та роз'яснив позивачеві особливий порядок задоволення вимог після запровадження тимчасової адміністрації, встановлений спеціальним законом.

Зокрема, на договір банківського рахунку поширюються обмеження, встановлені п.п.2-5 ст.36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», в тому числі щодо заборони примусового стягнення коштів з банку в період дії тимчасової адміністрації.

Оголошення про ліквідацію ПАТ «Банк Національний Кредит» опубліковано в номері газети «Голос України» від 03.09.2015 р. та відповідна інформація була розміщена на веб-сайті банку, а також Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Вважає, що вина відповідача в порушеному праві відповідача та предметі спору відсутня.

Крім цього, апелянт вважає, що у суду першої інстанції не було підстав для задоволення позову про стягнення витрат на правову допомогу, оскільки зі змісту рішення не вбачається, що воно ухвалене на користь позивача, оскільки останньому у задоволенні позовних вимог відмовлено.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення осіб, які приймали участь у розгляді справи, перевіrivши матеріали справи, в порядку, передбаченому статтею 303 ЦПК України, колегія суддів дійшла висновку, що апеляційна скарга задоволенню не підлягає з наступних підстав.

Судом першої інстанції встановлено, що 18 жовтня 2011 року між відповідачем Публічним акціонерним товариством «Банк Національний Кредит» та позивачем Троценком Денисом Петровичем був укладений

договір №ZP_STD-161 про відкриття карткового рахунку та виконання розрахунків за операціями з картками (а.с.6).

Відповідно до умов пункту 1.1 Договору, Банк відкриває держателю рахунок, надає в користування картку та виконує операції за розрахунками з картою з умовами цього Договору і Порядком здійснення розрахунків за допомогою пластикових платіжних карток міжнародних платіжних систем та правил користування зарплатними картками.

Згідно виписки по картковому рахунку №26255005145001 від 26.06.2015 року на рахунку позивача, тарифна система - зарплатна стандарт, валюта рахунку UAH, рахувалось 2281 гривня 75 копійок (а.с.9).

Відповідно до копії заяви від 26.06.2015 року вбачається, що позивач звернувся до керуючого Бориспільським відділенням ПАТ «Банк Національний Кредит», за місцем відкриття вкладу, з метою отримати всі належні йому кошти в розмірі 2281 гривня 75 копійок, які знаходяться на його особовому рахунку №26255005145001 та закрити рахунок (а.с.7).

Листом від 13.07.2015 за №39.3-01/196 відповідач в особі Бориспільського відділення ПАТ «Національний Кредит України» повідомив позивачу про запровадження тимчасової адміністрації у банку, а також, роз'яснено положення ч.5 та 6 ст.36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», а також зазначено, що про час та порядок виплат за вищевказаними договорами буде повідомлено додатково на офіційному сайті Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (а.с.8).

Також судом було встановлено, що вимоги позивача щодо повернення належних йому грошових коштів, які знаходились на рахунку в ПАТ «Банк Національний Кредит», виконані після звернення позивача з позовом до суду, що визнано сторонами, а також відповідає інформації, розміщеною на офіційному сайті Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, про те, що у зв'язку з прийняттям виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб рішення від 28 серпня 2015 р. №159 «Про початок процедури ліквідації ПАТ «Банк Національний Кредит» та делегування повноважень ліквідатора банку», Фонд з 03 вересня 2015 р. розпочинає виплати коштів вкладникам даного банку, а також змісту відповідного оголошення про ліквідацію ПАТ «Банк Національний Кредит», яке було опубліковано в номері 162 (6166) від 03.09.2015 року газети «Голос України» (а.с.32).

Крім того, встановлено, що на підставі постанови Правління Національного банку України від 05 червня 2015 року №358 «Про віднесення ПАТ «Банк Національний Кредит» до категорії неплатоспроможних», виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято

рішення від 05.06.2015 року №114 «Про запровадження тимчасової адміністрації у ПАТ «Банк Національний Кредит», згідно з яким з 08.06.2015 року запроваджено тимчасову адміністрацію та призначено уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на тимчасову адміністрацію в ПАТ «Банк Національний Кредит». Тимчасову адміністрацію запроваджено строком на три місяці з 08.06.2015 по 07.09.2015 (а.с.26).

Постановою Правління Національного банку України від 28.08.2015 року №563 було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПАТ «Банк Національний Кредит», на підставі якої виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення від 28.08.2015 року № 159 «Про початок процедури ліквідації ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ», згідно з яким з 31 серпня 2015 року припинено здійснення тимчасової адміністрації та розпочато процедуру ліквідації відповідача, призначено уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ «Банк Національний Кредит» (а.с.30).

Процедура виведення банку з ринку розпочалась з 08.06.2015 року, проте у визначений законом граничний термін належні позивачу кошти виплачені не були та такі виплати почали здійснюватися Фондом гарантування вкладів фізичних осіб через банк-агент Фонду ПАТ «Альфа-Банк» в процесі ліквідаційної процедури ПАТ «Банк Національний Кредит» з 03 вересня 2015 року.

Позивач відмовився від позовних вимог в частині стягнення належних йому грошових коштів, які перебували на рахунку в ПАТ «Банк Національний Кредит» та обґрунтована задоволенням вимог позивача в процесі ліквідаційної процедури банку.

Ухвалюючи рішення про часткове задоволення позову, суд першої інстанції виходив із того, що вимога про припинення правовідношення за договором про надання заробітної платіжної картки на виконання розрахунків за операціями з картками від 18 жовтня 2011 року заявлена позивачем у зв'язку з невиконанням боржником своїх обов'язків та є належним способом захисту його прав, оскільки заява позивача про закриття рахунку, відкритого на підставі укладеного між ним та відповідачем договору, відповідачем задоволена не була, що вбачається зокрема зі змісту направленою відповідачем листа від 13.07.2015 року за №39.3-01/196 (а.с.7-8).

Стягуючи з відповідача на користь позивача витрати на правову допомогу, суд першої інстанції виходив із того, що розмір витрат підтверджується наданою довідкою про фактичну оплату позивачем 1 000 грн., а також актом приймання-передачі виконаних робіт від 23 вересня 2015

року та відповідає порядку нарахування граничного розміру компенсації таких витрат (а.с.11,35).

Відмовляючи у задоволенні вимог про стягнення моральної шкоди, суд першої інстанції виходив із того, що позивачем не надано належних і допустимих доказів, що внаслідок протиправних дій відповідача, позивачу була завдана моральна шкода, а також суду не надано та не зазначено джерел їх здобуття.

З такими висновками колегія суддів погоджується, оскільки вони ґрунтуються на матеріалах справи та узгоджуються з вимогами чинного законодавства з огляду на наступне.

Відповідно до ч.1 ст.1066 Цивільного кодексу України за договором банківського рахунку банк зобов'язується приймати і зараховувати на рахунок, відкритий клієнтові (володільцеві рахунка), грошові кошти, що йому надходять, виконувати розпорядження клієнта про перерахування і видачу відповідних сум з рахунку та проведення інших операцій за рахунком.

Відповідно до ч.3 вказаної статті банк не має права визначати та контролювати напрями використання грошових коштів клієнта та встановлювати інші, не передбачені договором або законом, обмеження його права розпоряджатися грошовими коштами на власний розсуд.

Згідно з вимогами ч.1 ст.1068 Цивільного кодексу України, банк зобов'язаний вчиняти для клієнта операції, які передбачені для рахунків даного виду законом, банківськими правилами та звичаями ділового обороту, якщо інше не встановлено договором банківського рахунку.

Відповідно до ч.3 вказаної статті банк зобов'язаний за розпорядженням клієнта видати або перерахувати з його рахунку грошові кошти в день надходження до банку відповідного розрахункового документа, якщо інший строк не передбачений договором банківського рахунку або законом.

За змістом ч.1 ст.1074 Цивільного кодексу України обмеження прав клієнта щодо розпоряджання грошовими коштами, що знаходяться на його рахунку, не допускається, крім випадків обмеження права розпоряджання рахунком за рішенням суду або в інших випадках, встановлених законом, а також у разі зупинення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, передбачених законом.

За правилами ч.1 ст.1075 ЦК України, договір банківського рахунку розривається за заявою клієнта у будь-який час.

При цьому, частиною 3 зазначеної статті встановлено, що залишок грошових коштів на рахунку видається клієнтові або за його вказівкою перераховується на інший рахунок в строки і в порядку, встановлені банківськими правилами.

Згідно зі ст.526 ЦК України, зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства.

Відповідно до ч.1 ст.26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд гарантує кожному вкладнику банку відшкодування коштів за його вкладом. Фонд відшкодовує кошти в розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами, встановленого на дату прийняття такого рішення, незалежно від кількості вкладів в одному банку. Сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами не може бути меншою 200 000 гривень. Адміністративна рада Фонду не має права приймати рішення про зменшення граничної суми відшкодування коштів за вкладами.

Відповідно до вимог п.1 ч.5 ст.36 вказаного Закону, під час дії тимчасової адміністрації не здійснюється задоволення вимог вкладників та інших кредиторів банку.

Обмеження, встановлене пунктом 1 частини 5 цієї статті не поширюється на зобов'язання банку щодо виплати коштів за вкладами вкладників за договорами, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку вкладників. Зазначені виплати здійснюються в межах суми відшкодування, що гарантується Фондом, в національній валюті України.

Частинною 6 ст.36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що з метою забезпечення виконання зобов'язань банку, передбачених пунктом 1 цієї частини, Фонд має право надати банку цільову позику. Виплати за такими зобов'язаннями за рахунок цільової позики Фонду мають розпочатися не пізніше 20 робочих днів (для банків, база даних про вкладників яких містить інформацію про більш як 500000 рахунків, - не пізніше 30 робочих днів) з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку.

Колегія суддів вважає, що суд першої інстанції вірно встановив фактичні обставини справи, дав належну оцінку зібраним доказам, вірно

М

послався на закон, що регулює спірні правовідносини, дійшов правильного висновку про задоволення позову частково.

Перевіряючи законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів апеляційної скарги і вимог, заявлених в суді першої інстанції, відповідно до ст.303 ЦПК України, колегія суддів не вбачає підстав для скасування рішення суду першої інстанції.

Відповідно до п.1 ч.1 ст.307 ЦПК України, за наслідками розгляду апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції апеляційний суд має право постановити ухвалу про відхилення апеляційної скарги і залишення рішення без змін.

Згідно ст.308 ЦПК України, апеляційний суд відхиляє апеляційну скаргу і залишає рішення без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції ухвалив рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Висновки суду відповідають обставинам справи, які судом установлені відповідно до вимог процесуального закону, а також узгоджуються з нормами матеріального права, які судом правильно застосовані. Викладені в апеляційній скарзі доводи не спростовують висновків суду.

За таких обставин колегія суддів, приходять до висновку, що рішення суду відповідає обставинам справи, постановлено з додержанням вимог матеріального і процесуального права і не може бути скасовано з підстав, викладених в апеляційній скарзі.

Керуючись ст.ст.303,307,308,313-315,317,319 ЦПК України, колегія суддів, -

ухвалила :

апеляційну скаргу Публічного акціонерного товариства «Банк Національний Кредит» відхилити, рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 23 вересня 2015 року залишити без змін.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення та може бути оскаржена в касаційному порядку до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ протягом двадцяти днів.

Головуючий

Судді

